Nieuwe rekenmethode voor boomtaxatie

"Met deze nieuwe rekenmethode kan een taxateur de reële waarde van een boom in geld uitdrukken"

Bij de vaststelling van de waarde van onroerend goed of het berekenen van schade aan schepen, ladingen, transporten of personen kunnen veel mensen zich iets voorstellen. Maar dat ook bomen waarde hebben die in geld is uit te drukken, realiseert niet iedereen zich. Toch hebben boomtaxateurs dagelijks met deze materie te maken. Recent is de rekenmethode Raad, die de waarde van bomen bepaalt, vervangen door een nieuwe methode die voldoet aan de eisen van deze tijd. Ing. Adri van der Waart (48) is specialist verzekeringen bij Arcadis en inspecteur bij de Onderlinge Bossen Verzekering in Arnhem. Hij is tevens voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB) en één van de samenstellers van de nieuwe rekenmethode. "Met de herziene formule kan een taxateur de reële waarde van een boom in geld uitdrukken."

Een commissie onder leiding van Adri van der Waart ontwikkelde twee jaar aan de nieuwe rekenmethode voor boomtaxatie.

Twee jaar lang werd door een commissie gesleuteld aan de nieuwe rekenmethode. "Marktbreed werd geconstateerd dat aan de oude methode Raad, die inmiddels dertig jaar geleden is opgesteld, te veel haken en ogen kleven", zucht Van der Waart. "Er waren te veel correcties nodig, de methode was op veel punten te abstract en met het oude rekenmodel waren zaken niet of moeilijk te herleiden. Daarom heeft de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB) een nieuwe methode ontwikkeld, die branchebreed gedragen wordt. In de jaren dat we met Raad werkten, zijn er talloos weer verbeteringen toegevoegd, maar desondanks bleef de behoefte bestaan om de methode ingrijpend aan te passen."

Bij toepassing van de methode Raad bereikt de waarde van dikke bomen soms erg hoge bedragen. "De basis van de berekening is namelijk het oppervlak van de stamdoorsnede. Deze neemt exponentieel toe bij een toenemende stamdiameter. De dikte bepaalt bij deze methode dus de waarde, vanaf nu is dat de kostprijs. De nieuwe methode hanteert een aantal kenmerken van berekening die qua marktbenadering én qua juridische juistheid een breed draagvlak hebben. Bovendien sluit de nieuwe NVTB-rekenmethode goed aan bij de buitenlandse taxatiemethoden voor bomen. Dit biedt perspectief voor een uniforme Europese boomwaardeberekening."

Criteria

Standplaats, plantwijze, afschrijvingsfactoren, onderhoudsindicatie, conditie en levensverwachting en herplantindicatie zijn bepalende criteria voor een boomtaxateur. Bij het toerenen van de boomwaarde volgens de NVTB-methode dient de taxateur zichzelf de vraag te stellen: 'Hoeveel zou het kosten om een vergelijkbare boom op een vergelijkbare locatie opnieuw te realiseren, naar huidige maatstaven en volgens het actuele prijsniveau?' Van der Waart legt uit: "Hierdoor wordt het mogelijk de waarde van een boom in geld uit te drukken. Wel volgen natuurlijk direct een aantal 'deelvragen'. Welke functie heeft de boom, door welke boom kan die functie in vergelijkbare mate worden vervuld, welke maat van de nieuw aan te planten boom is gebruikelijk en redelijk, is er sprake van waardemindering, bijvoorbeeld door schade, gebreken of oudere domsafschrijving, en ga zo maar door. We hebben een aantal strakere criteria opgesteld, die het zogelijk zoals wij volgbaren berekeningen te maken. De markt vraagt hier ook om, en dat is ook logisch. Bomen vertegenwoordigen niet alleen ecologische, maar ook economische waarde. Zonder dat veel mensen zich dat realiseren, gaat het ook bij taxeren en verzekeren van bomen vaak om grote bedragen. Dan is het van belang om een juridische en marktconforme berekening te kunnen maken. De nieuwe methode sluit goed aan bij wat er zich in het werkveld afspeelt."

"De nieuwe methode heeft qua marktbenadering en juridische juistheid een breed draagvlak"

Schadeberekening

De waarde van bomen verandert in de loop der jaren. Daarnaast kan risicoverandering van invloed zijn, weet Van der Waart. "Er kan door allerlei oorzaken schade aan bomen ontstaan, zowel door de natuur als door invloeden van buitenaf. De kosten kunnen bij schade hoog oplopen. Ook hiervoor is door de NVTB een methode van berekening opgesteld. Hierbij onderscheiden we zes categorieën van schadekosten: directe behandelingskosten, boomwaardevermindering door functieverlies, verhoogde uitval, verhoogde beheerkosten, verhoogd risico van uitval en de bijkomende kosten. Overigens komen behalve bij schades, boomtaxateurs ook in actie om preventieve waardebepalingen uit te voeren ter voorkoming van schade en schadeclaims. Door het vertegenwoordigen van een bepaalde waarde en functie wordt de boom een object waar partijen rekening mee moeten houden. Investeerders in een taxatierapport voorkomt onnodige boomschade en schadeclaims. Het is kostenbesparend én beter voor de natuur."

"Bomen vertegenwoordigen niet alleen ecologische, maar ook economische waarde"

Taxateurs

Een onafhankelijk boomtaxateur is volgens Van der Waart gedegen met zijn werk bezig, als hij of zij een combinatie bezit van vakkennis en de *know how* om gedetailleerde berekeningen te maken. "Je moet weten waar je over praat. Taxeren is iets totaal anders dan schade regelen. De deskundigheid in onze branche is de laatste jaren toegenomen. Dat heeft er ook toe geleid, dat verzekeraars en andere opdrachtgevers ons als serieuze partner benaderen. De nieuwe rekenmethode werd in april 2005 officieel. We hebben bewust gewacht met het naar buiten treden, totdat alle puntjes op de 'i' zijn gezet. Wel is in het voortraject al contact gelegd met verzekeraars, die veel met problemen rond bomen te maken hebben, zoals bijvoorbeeld autoverzekeraars. Vanuit de markt hebben alle betrokkenen, die zijn benaderd, vanaf het eerste moment positief gereageerd. Er ligt nu een gedegen en professionele methode, die desondanks in de toekomst ongetwijfeld opnieuw vraagt om verbeteringen. Logisch, want ook onze branche blijft voortdurend in beweging."

Nederland telt zo'n 35 erkende boomtaxateurs, die zijn verenigd in de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB). Boomtaxateurs worden ingeschakeld door gemeenten, provincies en het Rijk. Ook arrondissementsrechtbanken, verzekeringsmaatschappijen en expertisebureaus doen met regelmaat een beroep op een gereglementeerd boomtaxateurs, met als hoofdtaken, gerichtheden en milieuvriendelijke bomen. Ing. Adri van der Waart is behalve voorzitter van de NVTB ook inspecteur Onderlinge Bossen Verzekering en specialist verzekeringen bij Arcadis in Arnhem.